

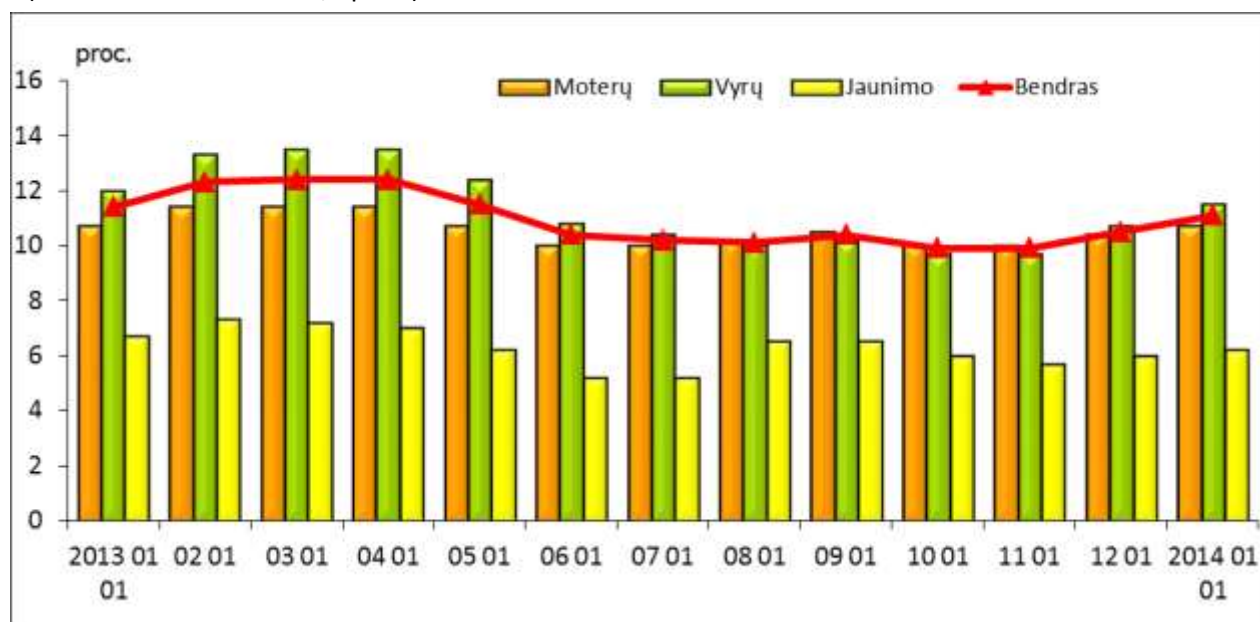
Darbo rinkos tendencijos, 2013 m.

DARBO RINKOS TENDENCIJOS

- Registruotas nedarbas toliau mažėja, labiausiai Telšių, Vilniaus ir Utenos teritorinėse darbo biržose.
- Jaunimo nedarbo rodiklis mažėja.
- Moterų nedarbas per metus nekito.

Vidutinis metinis 2013 m. registruotas nedarbas šalyje ir toliau mažėjo, palyginus su ankstesniais metais. Vidutinis metinis bedarbių procentas nuo darbingo amžiaus gyventojų buvo 10,9 proc. arba 0,8 proc. punkto mažesnis negu vidutinis metinis 2012 metų registruoto nedarbo rodiklis (11,7 proc.) bei žemiausias nuo 2010 m.

2013 m. pabaigoje šalyje buvo registruota 203,5 tūkst. bedarbių. Palyginti su 2012 m. pabaiga bedarbių skaičius sumažėjo 6,6 tūkst. arba 3,1 proc. Darbo biržose registruoti darbo neturintys asmenys sudarė 11,1 proc. šalies darbingo amžiaus gyventojų. Bedarbių procentas nuo darbingo amžiaus gyventojų per metus sumažėjo 0,3 proc. punkto (2013 m. sausio 1 d. – 11,4 proc.).

Moterų registruoto nedarbo rodiklis išliko toks pats kaip ir prieš metus. 2014 m. sausio 1 d. šalyje buvo registruota 98,2 tūkst. bedarbių moterų. Per metus bedarbių moterų sumažėjo 1,6 tūkst. Jos sudarė 10,7 proc. tos pačios amžiaus grupės šalies moterų.

Mažėjo darbo biržoje registruotų bedarbių vyrų. 2014 m. sausio 1 d. buvo 105,3 tūkst. neturinčių darbo vyrų, tai yra 5,0 tūkst. arba 4,6 proc. mažiau negu prieš metus (2012 m. pabaigoje – 110,3 tūkst.). Jie sudarė 11,5 proc. šalies darbingo amžiaus vyrų arba 0,5 proc. punkto mažiau negu prieš metus (12,0 proc.).

Kas devintas darbo biržos klientas – jaunesnis kaip 25 metų amžiaus. Jaunų iki 25 metų bedarbių 2014 m. sausio 1 d. teritorinėse darbo biržose buvo registruota 22,8 tūkst., tai yra jie sudarė 11,2 proc. visų darbo biržoje registruotų bedarbių. Asmenys iki 25 m. amžiaus sudarė 6,2 proc. šalies 16 – 24 metų amžiaus gyventojų. Per 2013 m. jaunimo nedarbas sumažėjo 0,5 proc. punkto.

Nedarbas	Teritorinė darbo birža	2014 m. sausio 1 d. (proc.)	Pokytis (proc. punktais) su 2013 m. sausio 1 d.
Didžiausias	Alytaus	15,9	+0,5
	Utenos	14,9	-0,6
	Tauragės	14,2	0,0
Mažiausias	Vilniaus	9,1	-0,7
	Klaipėdos	9,8	-0,2
	Kauno	9,9	+0,2

Registruoto nedarbo rodikliai teritorijose kito nevienodai: penkiose teritorinėse darbo biržose mažėjo, o trijose augo (Alytaus, Kauno, ir Marijampolės). Šiaulių ir Tauragės teritorinėse darbo biržose nedarbas buvo toks pats kaip ir prieš metus (atitinkamai 11,9 proc. ir 14,2 proc.).

Daugiausia darbingo amžiaus gyventojų 2014 m. sausio 1 d. buvo registruota bedarbiais Alytaus (15,9 proc.), Utenos (14,9 proc.) ir Tauragės (14,2 proc.) teritorinėse darbo biržose.

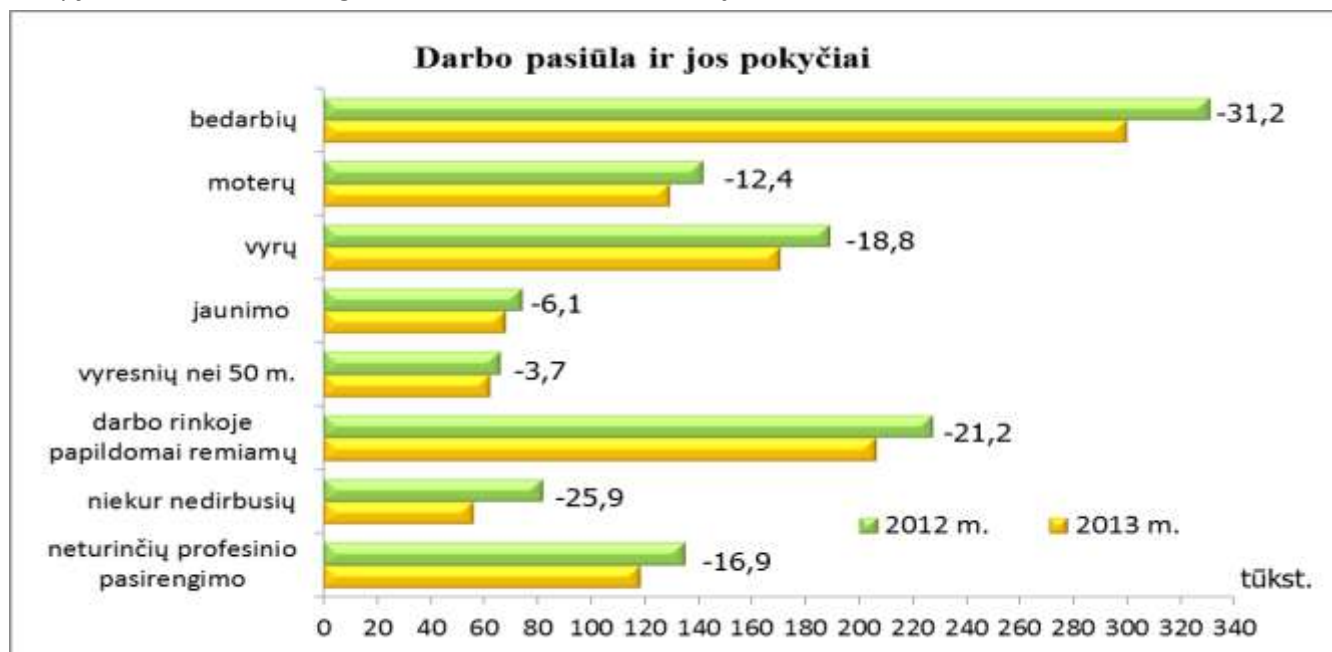
Mažiausia bedarbių dalis buvo Vilniaus (9,1 proc.), Klaipėdos (9,8 proc.), ir Kauno (9,9 proc.) teritorinėse darbo biržose.

Skirtumas tarp aukščiausio ir žemiausio nedarbo teritorijų 2013 m. pabaigoje sudarė 6,8 proc. punkto (prieš metus – 5,8 proc. punkto).

DARBO PASIŪLA

- Darbo pasiūla mažėja: ūgtelėjo moterų dalis tarp bedarbių ir sumažėjo vyrų.
- Negalinių konkuruoti darbo rinkoje bedarbių - niekur nedirbusių ir neturinčių profesinio pasirengimo - dalis toliau mažėja.
- Darbo rinkoje papildomai remiamų bedarbių ir vyrų bedarbių skaičius mažėjo labiausiai.

Per 2013 m. bedarbio statusas suteiktas 299,6 tūkst., tai 9,4 proc. asmenų mažiau negu per tą patį 2012 m. laikotarpį. Per 2012 m. buvo registruota 330,8,0 tūkst. bedarbių.

Beveik 69 proc. bedarbių registruotų darbo biržoje – darbo rinkoje papildomai remiami asmenys, kas penktas – vyresnis nei 50 metų amžiaus (20,8 proc.), kas trečias bedarbis – gyvena kaimo vietovėse (32,4 proc.). Moterys sudarė 43,2 proc., vyrai – 56,8 proc. visų įregistruotų bedarbių. Apie 39 proc. į darbo biržas besikreipiančių bedarbių neturi profesinio pasirengimo, beveik kas penktas bedarbis – niekur nedirbęs (18,6 proc.). Kas ketvirtas - penktas bedarbiu tapęs asmuo - jaunesnis kaip 25 m. amžiaus (22,7 proc. arba 68,1 tūkst.).

DARBO PAKLAUSA

- Darbo paklausos didžiausias augimas paslaugų sektoriuje, iš kurių daugiausia darbo pasiūlymų buvo prekyboje ir transporte.
- Kas penktas įdarbintas – jaunuolis iki 25 m. amžiaus.

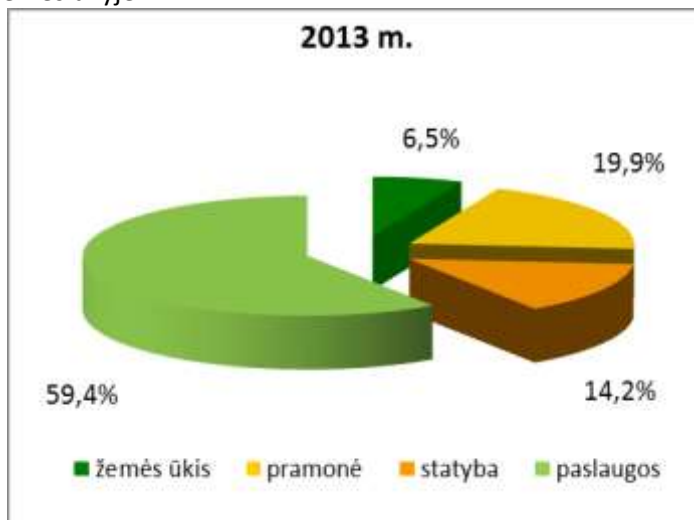
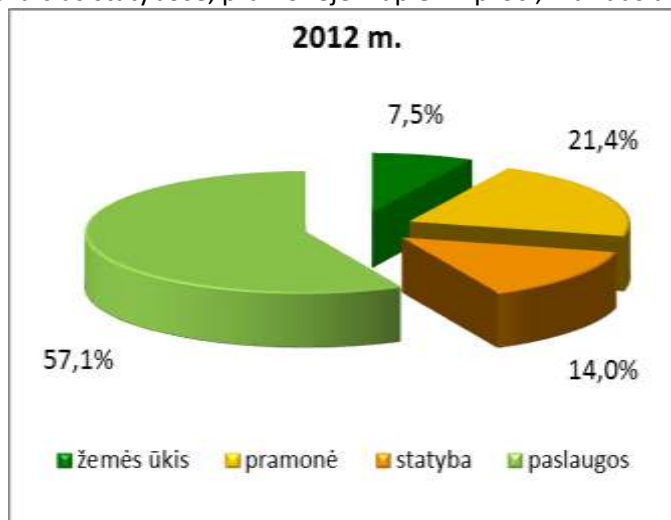
2013 m. darbo biržos duomenų bazėje darbdaviai registravo 242,2 tūkst. laisvų darbo vietų: 194,5 tūkst. neterminuotam ir 47,7 tūkst. terminuotam įdarbinimui. (2012 m. – 199,9 tūkst.). Palyginti su 2012 m. tuo pačiu laikotarpiu darbo paklausa išaugo penktadaliu (21,2 proc.). Taip pat augo darbo pasiūlymų dalis skirta neterminuotam įdarbinimui: 2013 metais laisvos darbo vietos neterminuotam įdarbinimui sudarė 80,3 proc., terminuotam – 19,7 proc., 2012 metais – atitinkamai 74,1 proc. ir 25,9 proc.

Per 2013 m. darbo biržos specialistai tarpininkavimo įdarbinant paslaugas suteikė 197,4 tūkst. ieškančių darbo asmenų. Tarpininkavimo įdarbinant paslaugos suteiktos apie 36 tūkst. jaunuolių iki 25 m. amžiaus, kurie sudarė 20,1 proc. visų įdarbintų bedarbių. Beveik kas penktas įdarbintasis – vyresnis nei 50 metų bedarbis (18,7 proc.). Moterų įdarbinama mažiau negu vyrų (44,8 proc. įdarbintųjų). Kas šeštas – septintas įdarbintas – ilgalaikis bedarbis (14,9 proc.).

Veiklą pagal verslo liudijimą 2013 m. pradėjo 59,7 tūkst. asmenų, tai yra ketvirtadaliu daugiau negu 2012 m. (47,3 tūkst.). Vidutiniškai kiekvieną mėnesį savarankiškai dirbo beveik 5 tūkst. asmenų, o 2012 metais – 3,9 tūkst.

Iš visų darbo vietų, kurias darbo biržos specialistai 2013 m. galėjo pasiūlyti ieškantiems darbo asmenims, daugiausia (apie 60 proc.) buvo paslaugų sektoriuje.

2013 metais darbo jėgos poreikis augo visuose ūkio sektoriuose, didžiausias augimas, per 27 proc., buvo paslaugose, iš kurių daugiausia darbo pasiūlymų buvo prekyboje ir transporte. Penktadaliu augo laisvų darbo vietų skaičius statybose, pramonėje – apie 14 proc., mažiausiai žemės ūkyje.

Daugiau kaip pusė visų registruotų darbo pasiūlymų buvo kvalifikuotiems darbininkams, kas ketvirta darbo vieta – nekvalifikuotiems, kas penkta – specialistams.

2013 metų darbo paklausa

Kvalifikuotiems darbininkams ir amatininkams 57,9 tūkst. darbo vietų, iš jų daugiausia:

6,3 tūkst. dažytojų ir giminiškų profesijų darbininkų;
 4,3 tūkst. siuvėjų, siuvinėtojų ir giminiškų profesijų darbininkų;
 3,8 tūkst. suvirintojų;
 3,7 tūkst. statybininkų, naudojančių tradicines medžiagas;
 3,7 tūkst. variklinių transporto priemonių mechanikų ir derintojų;
 3,4 tūkst. statybininkų dailidžių ir stalių;
 3,3 tūkst. kepėjų ir konditerių;
 2,4 tūkst. mūrinių;
 2,4 tūkst. pastatų ir kitokių elektrikų;
 2,2 tūkst. betonuotojų;
 2,0 tūkst. vandentiekinių ir vamzdinių montuotojų;
 1,9 tūkst. miškininkystės ir medienos ruošos darbininkų;
 1,5 tūkst. mėsinių, žuvininkų ir giminiškų profesijų darbininkų;
 1,4 tūkst. pramonės ir žemės ūkio mašinų mechanikų ir derintojų;
 1,4 tūkst. įrankininkų ir giminiškų profesijų darbininkų;
 1,1 tūkst. siuvėjų ir kepurininkų.

Specialistams, jaunesniesiems specialistams ir technikams 50,2 tūkst. darbo vietų, iš jų daugiausia:

5,3 tūkst. pardavimo vadybininkų;
 4,1 tūkst. administracijos sekretorių ir jaunesniųjų giminiškų profesijų specialistų;
 2,1 tūkst. buhalterių;
 1,9 tūkst. techninės įrangos pardavimo atstovų;
 1,6 tūkst. verslo paslaugų vadybininkų;
 1,6 tūkst. sandėliavimo tarnautojų,
 1,6 tūkst. apskaitos ir buhalterijos tarnautojų.

Aptarnavimo sferos ir prekybos darbuotojams 37,9 tūkst. darbo vietų iš jų daugiausia:

20,0 tūkst. parduotuvių pardavėjų ir prekių demonstruotojų;
 7,3 tūkst. virėjų;
 4,7 tūkst. padavėjų ir bufetininkų;
 2,9 tūkst. apsaugos darbuotojų.

Įrengimų, mašinų operatoriams bei surinkėjams 32,9 tūkst. darbo vietų, iš jų daugiausia:

13,7 tūkst. sunkiasvorių sunkvežimių ir krovininių mašinų vairuotojų;
 6,1 tūkst. lengvųjų automobilių, taksi ir furgonų vairuotojų;
 2,7 tūkst. žemės ir miškų ūkio variklinių mašinų ir įrenginių operatorių,
 1,2 tūkst. geležinkelio ratstabdininkų, signalizuotojų, iešmininkų ir sukabinėtojų;
 1,2 tūkst. krovininių platformų ir krautuvų operatorių;
 1,0 tūkst. garo variklių ir katilų operatorių.

Pastaba: Profesijų ir profesijų grupių pavadinimai pateikti pagal Lietuvos profesijų klasifikatorių (LPK).

Siekiant patenkinti kvalifikuotos darbo jėgos poreikį atskiruose ekonominiuose sektoriuose, esant gamybiniam būtinumui įmonėje, Lietuvos darbo birža per 2013 m. išdavė 5036 leidimus dirbti užsieniečiams Lietuvos Respublikoje, iš jų: 3487 leidimai dirbti užsieniečiams Lietuvos Respublikoje pagal darbo sutartį, 159 leidimai dirbti komandiruotiems užsieniečiams. Per šį laikotarpį buvo pratęsti 1390 leidimų užsieniečiams dirbti Lietuvoje. Palyginti su 2012 m. tuo pačiu laikotarpiu išduotų leidimų dirbti skaičius padidėjo 409 leidimais dirbti.

2013 m. daugiausiai leidimų užsieniečiams buvo išduota dirbti paslaugų (85 proc.) ir pramonės sektoriuose (14 proc.). Dažniausiai užsieniečiams buvo išduodami/ pratęsiami leidimai dirbti tarptautinio krovinių vežimo transporto priemonės vairuotojais – 76 proc. leidimų dirbti, metalinių laivų korpusų surinkėjais – 7 proc. leidimų dirbti, suvirintojais – 6 proc. leidimų dirbti, restorano virėjais – 3 proc. visų leidimų dirbti Lietuvos Respublikoje.

2013 m. Lietuvos darbo birža priėmė 65 sprendimus dėl užsieniečio aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujančio darbo atitikties Lietuvos Respublikos darbo rinkos poreikiams priėmimo. 2013 m. užsieniečiai buvo įdarbinti paslaugų sektoriuje. 2013 m. sprendimai buvo priimti užsieniečiams atvykusiems iš 9 šalių.